

Péter PÓSFAL
Präsident
Bildungsamt
Budapest

Expertengutachten

Sehr geehrter Herr Vorsitzender,

Bezugnehmend auf Ihre Verfügungen Nr. F/1621-4/2013. und F/1621-6/2013, in denen Sie den Ungarischen Akkreditierungsausschuss beauftragen, im Registrierungsverfahren des von der *Andrássy Gyula Deutschsprachigen Universität Budapest* einzurichtenden Masterstudiengangs in **Mitteuropäischen Studien** als Gutachter vorzugehen, teile ich Ihnen mit, dass der MAB den eingereichten Antrag beurteilt hat und dazu wie folgt Stellung nimmt.

Beschluss Nr. 2013/8/XII/13 des MAB:

Der MAB **unterstützt mit einer Anmerkung** die Einführung des Masterstudiengangs **Mitteuropäische Studien in deutscher Sprache** an der **Andrássy Gyula Deutschsprachigen Universität Budapest**.

Begründung:

- Der Entwurf entspricht den Vorgaben zu Inhalten und Lernergebnissen. Die Vorbedingungen für das Belegen einzelner Lehrveranstaltungen sind angemessen. Der Studienplan ist logisch aufgebaut. Der Studiengang ist in allen Elementen zum Erreichen der Lernziele geeignet und unterstützt die Aneignung der vorgeschriebenen Kompetenzen auf hohem Niveau. Die Spezialisierung *Kulturdiplomatie* des Masterstudienganges setzt es sich zum Ziel, zur theoretischen Begriffsbestimmung, sowie zum Wissen und zur Analyse der mitteleuropäischen Region beizutragen. Im Zentrum steht die vertiefte Auseinandersetzung mit den Besonderheiten, die für das Mitteleuropäische charakteristisch sind, die zukunftsorientierte Verbindung von Theorie und Praxis, und Kurse, die die Studierenden auf die Jahre nach der Universität vorbereiten. Der Studiengang bietet Inhalte zur Theorie und Methodik der internationalen Beziehungen, der Grundlagen internationalen Rechts, der Gemeinsamkeiten und Gegensätze der regionalen kulturellen Beziehungen sowie der auf transnationale Strategien aufbauenden Kulturdiplomatie, und bietet eine praktische Vorbereitung durch die geplanten angewandten kulturdiplomatischen Kurse. Die Voraussetzungen für eine erfolgreiche Talentförderung werden ebenfalls erfüllt. Der Schritt in ein Doktoratsstudium ist für herausragende Studierende ebenfalls gewährleistet. Die Lehr- und Prüfungsmethoden sind angemessen.
- Der Studiengangsverantwortliche ist in erster Linie Historiker, leitet als Universitätsdozent einen Lehrstuhl und ist eine international anerkannte Fachperson für Diplomatie und Minderheitengeschichte. Seine Publikationstätigkeit steht im Zusammenhang mit Mitteleuropa, deshalb ist er für die Aufgabe als Studiengangsverantwortlicher bestens geeignet. Die Fachkompetenz der Kursleiter steht außer Zweifel. Für den Unterricht in deutscher Sprache verfügen alle über die nötige Sprachkompetenz. Die Belastung des Lehrpersonals und die Art der Beschäftigung entspricht den Vorschriften. (Für die

Kontinuität des Studienganges wäre es beruhigender, wenn der Rektor die Beständigkeit des Lehrpersonals nicht nur „für mindestens einen Zyklus“ sicherstellen würde.)

- Die für den Studiengang erforderliche zeitgemäße Infrastruktur steht zur Verfügung.

Die Universität kooperiert mit mehreren internationalen Einrichtungen, so vor allem mit dem *Lehrstuhl für Osteuropäische Geschichte* der Universität Wien, sowie mit dem *Lehrstuhl für Österreichische und Osteuropäische Geschichte* der Universität Graz, die die Erstellung von Diplomarbeiten und später von Dissertationen in bedeutendem Maß unterstützen werden.

- Die geplante Studierendenzahl (höchstens 25 pro Jahr) scheint realistisch zu sein.

Anmerkung:

Es wird die Ausdehnung des Begriffs bzw. des Inhalts Mitteleuropa und der zugeordneten Kompetenzen empfohlen; so fehlt z.B. eine Auseinandersetzung mit der *polnischen* und der *kroatischen* Kultur sowie die Aneignung von ein-zwei kleineren mitteleuropäischen Sprachen gänzlich. Der MAB bittet um Nachweis diesbezüglicher Maßnahmen bis zum Beginn des Studiengangs.

Budapest, den 3. Oktober 2013

Mit freundlichen Grüßen

Ervin BALÁZS

Vorsitzender des MAB

Pósfai Péter
elnök
Oktatási Hivatal
Budapest

Tárgy: szakértői vélemény

Tisztelt Elnök Úr!

Az FF/1621-4/2013. és az FF/1621-6/2013. ügyiratszámú végzéseire hivatkozva, amelyben a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságot az *Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem* által indítandó *Közép-Európa tanulmányok* mesterképzési szak nyilvántartásba vétele ügyében szakértőként rendelte ki, tájékoztatom, hogy a MAB véleményezte a vonatkozó beadványt, és arról az alábbiak szerint foglalt állást.

A MAB 2013/8/XII/13. sz. határozata:

A MAB megjegyzéssel támogatja a *Közép-Európa tanulmányok* mesterképzési szakon német nyelvű képzés indítását az *Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetemen*.

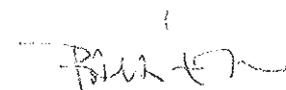
Indoklás:

- A tervezet a képzési és kimeneti követelményeknek megfelel. Az előtanulmányi feltételek megfelelőek, a tanterv logikusan felépített. A képzési program minden elemében alkalmas a képzési cél elérésére, magas színvonalon segíti az előírt kompetenciák elsajátítását. A mesterképzés *kultúrdiplomácia* specializációja a közép-európai térség elméleti meghatározásához, megismeréséhez és értelmezéséhez kíván hozzájárulni. Középpontjában a közép-európaiság minőségét meghatározó sajátosságok elmélyült megismertetése, az elmélet és gyakorlat jövőorientált összekapcsolása, a hallgatókat az egyetem utáni évekre is felkészítő foglalkozások állnak. Ismereteket nyújt a nemzetközi kapcsolatok elméletéből és metodikájából, a nemzetközi jogrend alapjaiból, a regionális kulturális kapcsolatok közös vonásaiból és törésvonalaiból, a transznacionális stratégiára építkező kultúrdiplomáciából, valamint gyakorlati felkészítést is ad a tervezett alkalmazott kultúrdiplomáciai foglalkozásokon. Eleget tesznek az eredményes tehetséggondozás követelményeinek is. A kiemelkedő képességű hallgatók doktori képzésbe való továbblépése biztosított. Az oktatási és ismeretellenőrzési módszerek megfelelőek.
- A szak felelőse alapvetően történész, tanszékvezető egyetemi docens, a diplomácia és a kisebbségek történetének nemzetközileg elismert szakértője. Publikációs tevékenysége Közép-Európához kapcsolódik, ezért a szakfelelősi feladatra maximálisan alkalmas. A tantárgyfelelősök szakmai kompetenciája kétségszűbevonhatatlan. A német nyelven folyó oktatásban mindenki kellő nyelvi kompetenciával rendelkezik. Az oktatói kar terhelési mértéke, alkalmazási típusa az előírtak szerinti. (A szak folyamatosságához megnyugtatóbb lenne, ha a személyi állomány változatlanágát a rektor nem csak „a képzés legalább egy ciklusára” biztosítaná.)
- A képzéshez szükséges korszerű infrastruktúra rendelkezésre áll. Az egyetem eredményes együttműködést alakított ki több nemzetközi intézménnyel, mindenekelőtt a bécsi egyetem *Kelet-Európa történelmi tanszékével*, valamint a grazi egyetem *Oszták és Közép-Európai történelmi tanszékével*, melyek jelentős segítséget nyújtanak majd a hallgatók diplomamunkájához, majd doktori disszertációjuk elkészítéséhez.
- A tervezett hallgatói létszám (évfolyamonként maximum 25 fő) reálisnak látszik.

Megjegyzés: a Közép-Európa fogalomnak, a középeurópaiság tartalmának és a hozzárendelt kompetenciáknak a kiszélesítése javasolt; hiányzik pl. a *lengyel* és a *horvát kultúrával* való foglalkozás, valamint egy-két kisebb közép-európai nyelv megismertetésének terve. Ezirányú intézkedések megtételének bemutatását kéri a MAB a képzés megkezdéséig.

Budapest, 2013. október 3.

Üdvözlettel:

Balázs Ervin
a MAB elnöke